Atkritumi, to apsaimniekošana un pārstrādāšana

2018.gadā Latvijā mājsaimniecības radīja apmēram 785,1 tūkst.t sadzīves atkritumus un ražošanas atkritumi bija apmēram 826,4 tūkst.t. No kopējā ikgadēji radītā rūpniecisko atkritumu apjoma vidēji 60,8% tiek pārstrādāti, 14,7% sagatavoti tālākai pārstrādei, bet 8,4% apglabāti.

2018.gadā no atkritumu poligonu gāzes tika saražota apmēram 36,5 GWh un no notekūdeņu dūņu gāzes apmēram 8 GWh elektroenerģijas. Enerģijas ieguve no atkritumiem nav augstākā prioritāte. Līdz ar to atkritumu rašanās novēršana, atkritumu pārstrāde atkārtotai lietošanai ir dodama priekšroka.

Zemāk aprakstītās trajektorijas vairāk atspoguļo attīstības dažādas izvēles nevis politikas īstenošanai pielietoto pūļu palielināšanos.

A Trajektorija

Trajektorija A pieņem, ka kopējo radīto atkritumu daudzums no 2018. līdz 2050.gadam pieaug par apmēram 35%. Vienlaicīgi palielinās sagatavoto atkritumu daudzums pārstrādei un reģenerācijai un samazinās apglabāto atkritumu daudzums poligonos.

B Trajektorija

Trajektorija B pieņem, ka kopējo radīto atkritumu daudzums no 2018. līdz 2050.gadam pieaug par apmēram 6,5%. Palielinās sagatavoto atkritumu daudzums pārstrādei un reģenerācijai un samazinās apglabāto atkritumu daudzums poligonos līdz apmēram 11% 2050.gadā.

C Trajektorija

Trajektorija B pieņem, ka kopējo radīto atkritumu daudzums no 2018. līdz 2050.gadam pieaug par apmēram 17%. Atkritumi tiek efektīvi pārstrādāti izmantojot augstās tehnoloģijas dažādās rūpniecības nozarēs. Palielinās sagatavoto atkritumu daudzums pārstrādei un reģenerācijai pateicoties galvenokārt atkritumu savākšanai, šķirošanai nevis dēļ patērētāju uzvedības maiņas. Apglabāto atkritumu daudzums poligonos 2050.gadā samazinās līdz 2%.

D Trajektorija

Trajektorija D pieņem, ka galvenais politikas uzsvars ir radīto atkritumu novēršana. Šajā trajektorijā kopējo radīto atkritumu daudzums no 2018. līdz 2050.gadam samazinās par apmēram 26%. Tā kā radīto atkritumu daudzums ir mazāks tad tie arī efektīvi tiek apsaimniekoti. Sagatavoto atkritumu daudzums pārstrādei un reģenerācijai ir augsts. Apglabāto atkritumu daudzums poligonos 2050.gadā samazinās līdz 3%.